

Uchwała Nr I/21/2022
Rady Seniorów w Gdańsku
z dnia 23 lutego 2022r.

w sprawie bezpieczeństwa seniorów w Gdańsku.

Na podstawie rozdziału 2 §3 pkt 7,4,5, §4 pkt 4,5 oraz § 5 pkt 3 i 4 statutu Rady Seniorów w Gdańsku stanowiącego załącznik do Uchwały Nr LV/1622/18 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie powołania Rady Seniorów w Gdańsku, uchwała co następuje:

Bezpieczeństwo osobiste seniorów zależy w dużym stopniu przede wszystkim od nas samych. Od naszej przezorności, ostrożności oraz sprawności intelektualnej i fizycznej. Te właściwości są wynikiem naszego stanu zdrowia, a więc dbałości o kondycje, ale też utrzymywania dobrych kontaktów rodzinnych, sąsiedzkich i przyjacielskich. Istotny jest wysoki poziom samoświadomości poprzez zasięganie rzetelnych informacji i odrzucanie wszelkich fakenewsów, a także samokształcenie i aktywność w życiu społecznym, co pozwoli na dzielenie się ważnymi informacjami – właśnie o zagrożeniach, oszustwach itp. W tym aspekcie szczególną wagę ma oczywiście bezpośredni kontakt z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną i Urzędem Miejskim oraz jego jednostkami.

Pragniemy tu podziękować tym służbom, a szczególnie Policji, Straży Pożarnej i Straży Miejskiej w Gdańsku której funkcjonariusze interweniują przy sprawach często poza ich ścisłymi obowiązkami. Policja w ostatnich 3 latach zorganizowała blisko 800 spotkań z seniorami na temat bezpieczeństwa, w tym z omówieniem oszustw tzw. metodą na „wnuczka” czy „policjanta”. Liczba tych właśnie przestępstw w Gdańsku w 2021 r. była najniższa w porównaniu do lat poprzednich wynosząc 154, w 2020 – 346, a w 2019 – 271. To bez wątpienia efekt wielu tych spotkań oraz profilaktycznych działań Miasta, organizacji pozarządowych i klubów seniora, także z udziałem naszej Rady.

Niestety epidemia koronawirusa silnie zdeintegrowała społeczeństwo, a głównie właśnie seniorów, którzy z racji wieku byli i są szczególnie narażeni na zakażenie „covid19”, a będąc w odizolowaniu często zatracają konieczną ostrożność w kontaktach międzyludzkich, narażając się na przestępstwa. W tym aspekcie należy dodać, że negatywnie oceniamy zaniechania rządu w zwalczaniu epidemii – brak przymusu szczepień, restrykcji, paszportów „covidowych”, a nawet pobłażliwość przy egzekwowaniu noszenia maseczek. To przyniosło tragiczne żniwo ponad 110 tys. ofiar, z tego niestety ok. 75% to seniorzy. To najgorsza sytuacja w skali całej Europy!

W tych uwarunkowaniach, Rada Seniorów w Gdańsku ponownie, po ponad 2,5 roku odnosi się niniejszym do bezpieczeństwa osób starszych. Niestety, epidemia spowodowała, że wiele zadań wyznaczonych uchwałą Rady Seniorów z 18 czerwca 2019 nie zostało zrealizowanych - głównie tych, które wymagały bezpośrednich spotkań, szkoleń i wspólnych działań, zaś ich przeprowadzanie zdalne wśród seniorów było z różnych względów utrudnione i nieefektywne.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzamy i przyjmujemy do wdrożenia następujące działania:

§1

Uchwała Nr 1/11/2019 Rady Seniorów w Gdańsku z dnia 18 czerwca 2019 w sprawie problemów bezpieczeństwa seniorów w Gdańsku, wraz z niniejszą Uchwałą są uchwałami komplementarnymi, obowiązującymi wspólnie.

§2

Przyjmujemy i pozytywnie oceniamy informacje oraz działania przedstawione na sesji przez gdańską Policję, Straż Pożarną, Straż Miejską, Miejskiego Rzecznika Konsumentów oraz Gdański Zarząd Dróg i Zieleni.

§3

Pomimo okresowo wygasającej „piątej” fali epidemii „koronowirusa” postulujemy do Policji, Straży Miejskiej oraz innych upoważnionych służb o skuteczne egzekwowanie obowiązku stosowania maseczek ochronnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, szczególnie w pomieszczeniach zamkniętych, w tym pojazdach komunikacji publicznej.

Apelujemy też do gdańskich seniorów, aby nadal profilaktycznie stosowali maseczki ochronne, szczególnie w niewielkich pomieszczeniach publicznych i komunikacji miejskiej.

§4

Zwracamy się do gdańskich seniorów oraz ich rodzin o zaangażowanie w poszerzanie wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa, szczególną uwagą na niepewne informacje internetowe, telefony z banku, podejrzone linki i „fakenewsy”. Kierowanie się we wszelkich działaniach szczególnie związanych z osobistymi finansami ostrożnością, zapobiegliwością i przewidywaniem skutków. Sugerujemy zmianę numerów telefonów stacjonarnych osób starszych, zapisanych w tradycyjnych książkach telefonicznych, z których często korzystają oszuści.

Zalecamy udział we wszystkich szkoleniach organizowanych przez Miasto, Policję i Straż Miejską oraz spotkaniach na temat bezpieczeństwa, które Rada Seniorów zamierza zorganizować w poszczególnych dzielnicach miasta z ich Radami, Klubami Seniora, Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, Miejskim Rzecznikiem Konsumenta, specjalistami ds. finansów oraz internetu.

§5

Zachęcamy do pogłębienia wiedzy o internecie i udział w kampanii Urzędu Komunikacji Elektronicznej „Ja@Online”: Bankowość „on-line”, „zakupy w internecie” oraz odwiedzenie ich strony internetowej „Centrum Informacji Konsumentckiej”; cik.uke.gov.pl, gdzie organizowane są bezpłatne szkolenia.

§6

Apelujemy o nawiązanie (lub przywrócenie) dobrosąsiedzkich, przyjaznych kontaktów seniorów oraz ich sąsiadów w miejscu zamieszkania. Dla wspólnego dobra i bezpieczeństwa

konieczna jest wzajemna pomoc, czujność oraz informacja o zagrożeniach oraz natychmiastowa reakcja na zdarzenia nietypowe, obcych w otoczeniu, z szybkim dotarciem do Policji oraz innych organów porządku i bezpieczeństwa. Wielką rolę przypisujemy tu Klubom Seniora, które powinny inspirować takie działania w kontakcie z MOPR i spółdzielniami mieszkaniowymi, szczególnie w odniesieniu do seniorów samotnych, często pomimo ich nieufności oraz ograniczeń związanych z RODO.

Rada Seniorów zainicjuje wspólnie z MOPR, spółdzielniami mieszkaniowymi, organizacjami pozarządowymi i klubami seniora akcję: „Twój sąsiad – SENIOR”.

§7

Wspieramy i wnosimy o kontynuację programów bezpieczeństwa w Gdańsku skierowanych do seniorów. Zauważamy nagłaśnianie i publiczne otwieranie takich programów, które potem niepostrzeżenie są kończone, przy stale rosnącej przecież liczbie osób starszych. Liczymy tu na działania ciągłe i kontynuację następujących programów:

1. Komendy Policji w Gdańsku „Bezpieczny Senior” oraz udział w projektach „Aktywni z wiekiem” oraz „Tydzień bezpieczeństwa ekonomicznego”. Postulujemy też omawianie zmian w Kodeksie Drogowym z akcentem na uprzywilejowanie pieszych;
2. Miasta Gdańsk: „Bezpieczny Senior” – skoncentrowany na oszustwach i wymuszeniach;
3. Straży Miejskiej: „Wiem, znam, działam”, „Bezpieczny senior” – profilaktyczno-edukacyjny z elementami samoobrony, „I pomoc dla seniorów”, „Postępowanie ze zwierzętami” i „Bezpieczny senior”.

§8

Wnosimy do gdańskich klubów seniora o samodzielne lub wspólne (kilka klubów) zorganizowanie spotkań z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów na temat nieuczciwych praktyk rynkowych. (tel. 58 323 70 11). Rada Seniorów służy pomocą w przygotowaniu spotkań.

§9

Aprobujemy i w pełni popieramy aktywny udział Komendanta Straży Miejskiej w Gdańsku w Europejskim Forum Bezpieczeństwa Miejskiego (EFUS), co przyniosło już konkretne efekty szkoleniowe. Ta jedyna europejska organizacja zajmująca się wsparciem i współpracą między władzami samorządowymi w dziedzinie bezpieczeństwa, budując prewencję z udziałem mieszkańców, specjalizuje się też w lokalnych audytach bezpieczeństwa. W tym aspekcie wspieramy działania Gdańska do utworzenia polskiej sieci miast EFUS. Liczymy na odcinkowy efekt tych działań – audyt bezpieczeństwa Gdańska, z ukazaniem sytuacji seniorów.

§10

Wnosimy do gdańskich „Uniwersytetów Trzeciego Wieku”, aby niezależnie od profilu wprowadziły do swoich programów zajęcia z podstawowych zasad bezpieczeństwa. Rada Seniorów pomoże we wskazaniu wykładowców z kadry Policji i Straży Miejskiej.

§11

W dążeniu do optymalizacji funkcjonowania gdańskich telefonów alarmowo-interwencyjnych, a w szczególności Gdańskiego Centrum Kontakt (58 52 44 500), apelujemy do jego użytkowników, w tym seniorów, o niezbędną konkretyzację i zwięzłość zgłoszeń poszczególnych sytuacji (zdarzenie, miejsce, czas, poszkodowani), w celu ich szybszej selekcji podjęcia interwencji oraz odblokowania numeru telefonu.

Jednocześnie postulujemy do władz Miasta o ułatwienie korzystania z Gdańskiego Centrum Kontakt poprzez wprowadzenie numeru trzycyfrowego, który byłoby łatwiejszy dla użytkowników, w tym seniorów, podobnie jak ogólnopolski numer alarmowy 112.

Z satysfakcją przyjmujemy poszerzenie do dwóch stanowisk odbioru tel. alarmowego Straży Miejskiej 986, co jest zgodne z postulatami osób starszych.

§12

W trudnych sytuacjach osobistych seniorów sugerujemy korzystanie z Gdańskiego Telefonu Zaufania: „Anonimowy Przyjaciół” tel. 58 301 00 00; e-mail: ptpt@vp.pl. Jednocześnie apelujemy o wsparcie Polskiego Towarzystwa Pomocy Telefonicznej, Oddział Gdańsk. Ta organizacja i jej telefon ratuje wielu osobom życie. Kontakt z organizacją, e-mail: biuro@tz-gdansk.org.pl.

§13

Zwracamy się do gdańskich seniorów o dokonanie szczerzej, krytycznej samooceny możliwości bezpiecznego kierowania samochodem. Sugerujemy dobrowolne przeprowadzanie badań kontrolnych w Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy (ul. Okrąg 1B, tel. 58 340 59 00).

§14

Zwracamy się do gdańskich seniorów posiadających instalacje grzewcze poza c.o. i prądem, szczególnie zaś gazowe w „starym budownictwie”, o zabezpieczenie się przed możliwością zatrucia tlenkiem węgla poprzez montaż certyfikowanego czujnika z opinią techniczną CNBOP. Zalecamy ostrożność i własne ekspertyzy tych instalacji oraz urządzeń, niezależnie od przeglądów kominiarskich. Nadal jest zbyt wiele ofiar braku ostrożności.

Wnosimy do spółdzielni mieszkaniowych oraz innych zarządów i wspólnot mieszkaniowych o zakup w/w czujników z funduszu remontowego lub bezpośrednio środków mieszkańców, głównie w „starych” zasobach mieszkaniowych z instalacjami gazowymi.

§15

Wnosimy o przegląd ulic dzielnic peryferyjnych, często zamieszkałych przez osoby starsze, słabe i niepełnosprawne, mające trudności z chodzeniem. Istotną staje się naprawa trotuarów, oświetlenie oraz zwrócenie szczególnej uwagi na ulice bez chodników, ze względu na seniorów często poruszających się z „balkonikami”, kulami czy wózkami inwalidzkimi. Przykładem dzielnica Olszynka.

§16

Z satysfakcją stwierdzamy podjęcie naszego wniosku z 2019 r. o powołanie instytucji koronera. Ponawiamy nasz wniosek szybkiego wdrożenia „ustawy o koronerze” z wyłączeniem (poza szczególnymi przypadkami) obowiązku stwierdzania zgonu przez lekarzy rodzinnych, którzy powinni zająć się wyłącznie leczeniem. Funkcję koronera należy ustanowić dla wszystkich zgonów, a powinni ją pełnić specjaliści „medycyny sądowej”. W Polsce (wyłączając czas epidemii) jest ok. 150 tys. zgonów tzw. domowych i tylko 20 tys. nagłych w miejscach publicznych. Wg projektu rządowego tylko tymi ostatnimi miałyby się zająć koroner, co jest niedopuszczalne, także z uwagi na potrzeby lecznicze seniorów, najczęściej korzystających właśnie z opieki lekarzy „pierwszego kontaktu”.

Przewodniczący Rady Seniorów

w Gdańsku

/-/Aleksander Żubrys

Uzasadnienie

Poczucie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, to podstawa dobrostanu każdego człowieka, ale seniorów w szczególności. Bezpieczeństwo zdrowotne, bytowe i socjalne musi być wsparte ochroną przed przestępstwami różnego rodzaju. Od pospolitych kradzieży kieszonkowych, włamań domowych, napadów rabunkowych, poprzez wypadki w ruchu drogowym do coraz nowych rodzajów oszustw zwanych wyłudzeniami na „wnuczka” czy „policjanta”. Coraz częstsze są oszustwa finansowe polegające na propozycjach inwestycyjnych i lokowaniu środków w rzekomo „pewne i szybkie” pieniądze, z akcji, udziałów i obligacji. Bardzo częstym przykładem wprowadzania w błąd seniorów są słynne już pokazy połączone ze sprzedażą niepotrzebnych, w istocie przewartościowanych sprzętów domowych. Wzrasta liczba przestępstw internetowych. Seniorzy szczególnie są narażeni na ataki hakerskie, oszustwa, w tym wyłudzenia pieniędzy. Oszuści wykorzystują lęki i samotność seniorów stosując coraz nowe techniki manipulacyjne.

Odrębnym, ale jakże odrażającym przestępstwem jest przemoc domowa w stosunku do ludzi starszych, niestety także ze strony najbliższej rodziny. Ten problem powinni identyfikować i zgłaszać bliscy sąsiedzi.

Aby zapobiegać tym smutnym zjawiskom potrzebne jest skuteczne działanie nie tylko służb mundurowych z Policją i Strażą Miejską, samorządów, banków, operatorów telefonii komórkowej ale również, a może przede wszystkim, liczymy na obywatelską odwagę, uwagę, czujność i wzajemna pomoc. Bardzo ważnym elementem bezpieczeństwa seniorów jest nasza własna świadomość, ostrożność, zapobiegliwość oraz umiejętności nabyte w drodze szkoleń, samokształcenia, w tym wielu szkoleń organizowanych przez specjalistów takich jak Policja i Straż Miejska.

Omówieniu w/w problemów poświęciliśmy naszą sesję 18 czerwca 2019 r. Dzisiejsza uchwała nawiązuje do tamtej sesji i jej ustaleń. Niektóre sprawy konsekwentnie akcentujemy ponownie, bowiem w ich realizacji przeszkodziła epidemia. Niniejsza uchwała będzie obowiązywała wraz z uchwałą z 2019 r. i naszym zadaniem pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa gdańskich seniorów, o ile skutecznie te uchwały zrealizujemy. Na to liczymy.

Wnioskodawca:

Komisja ds. bezpieczeństwa oraz infrastruktury komunalnej.

Przewodniczący Rady Seniorów

w Gdańsku

/-/Aleksander Żubrys